

Тобто про будь-яку діяльність чи об'єкт ми можемо знайти чи подати інформацію, сформувавши про нього уявлення, на основі отриманих чи відправлених інформаційних характеристик.

Отже беручи інформацію як об'єкт інформаційної безпеки, ми повинні обов'язково пов'язувати її з певними об'єктами (підприємство, установа, людина, предмет, організація) або в залежності до відповідного виду діяльності.

Список використаних джерел:

1. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи : навч. посібник. К. : Кондор, 2009. 384 с.

2. Бакут П.А. Информационные ресурсы – вопросы теории и практики. *Научно-техническая информация. Серия «Организация и методика информационной работы»*. 2010. №11. С. 16-23.

3. Галатенко В.А. Основы информационной безопасности. *Интернет-ун-т информационных технологий*, 2012. 277 с.

4. Войчишин К.С. Створення системи інформаційних ресурсів: стандартизація і сертифікація – основа інформаційної інфраструктури. *Інформаційні технології і системи*. 2011. Т.5, №1-2. С. 69-83.

5. Головань С.М., Петров О.С., Хорошко В.О., Чирков Д.В., Щербак Л.М. Нормативне забезпечення інформаційної безпеки / За ред. проф. В.О. Хорошка. К.: ДУІКТ, 2010. 533 с.

К.А. Мікуляк, асистент

Миколаївський національний аграрний університет

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА АГРАРНОГО СЕКТОРУ У РИНКОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ

В умовах трансформаційних змін глобального економічного простору та ринкового середовища функціонування важливого значення набуває вирішення питань обґрунтування пріоритетних напрямів розвитку суб'єктів аграрного сектору, оскільки останній залежить від рівня фінансової безпеки.

Складність, динамізм та особливості фінансових відносин в аграрному секторі зумовлюють виникнення дискусій щодо вирішення питань забезпечення фінансової безпеки аграрного сектору у ринковому середовищі з метою дотримання належного рівня продовольчої, економічної та екологічної та ринкової безпеки національної економіки.

Ресурсно-функціональний підхід до визначення поняття фінансової безпеки аграрного сектору пропонують А. Амосов, О. Вдовенко. Забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств розглядає Ю. Єлістратова [1]. Регулювання фінансових відносин в аграрному секторі економіки входить до кола наукових інтересів П. Саблука [4], М. Мікуліної [3], Н. Сіренко [5] та ін. Зовнішні та внутрішні загрози фінансової безпеки суб'єктів підприємництва розглядає О. Сташук [6]. Проте, загрози та виклики ринкового середовища розвитку аграрного сектору вимагають комплексного дослідження чинників впливу на фінансову безпеку його суб'єктів.

Єлістратова Ю. зазначає, що фінансова безпека підприємства – це стан оптимального рівня використання економічного потенціалу, за якого наявні та

можливі збитки нижче встановлених підприємством меж [1].

Фінансова безпека сільськогосподарських підприємств характеризується системою індикаторів, а саме: ефективністю управління, платоспроможністю і фінансовою стійкістю, діловою активністю, інвестиційною привабливістю та ринковою стійкістю [7].

Фінансова безпека суб'єктів аграрного сектору забезпечує захищеність економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз у ринковому середовищі та забезпечує незалежність від залучених коштів. Фінансові відносини між суб'єктами господарювання та іншими контрагентами виникають при залученні грошових ресурсів для формування активів підприємств та при реалізації готової продукції. Фінансові ресурси є абсолютно ліквідним активом, відтак фінансова безпека показує надійність фінансового стану підприємства. Ризики, пов'язані з фінансовою діяльністю підприємства, за своїми негативними наслідками належать до категорії найбільш небезпечних. Ідентифікація загроз та розробка заходів щодо запобігання або мінімізації загроз, дозволяє суб'єктам аграрного сектору утримувати рівень фінансової безпеки та запобігати настанню банкрутства.

Зовнішніми загрозами фінансової безпеки для аграрного сектору є загрози бюджетної сфери, грошово-кредитного сектору, валютного ринку, боргової політики, страхового ринку та ін.

До внутрішніх факторів, які несуть загрози фінансовій безпеці суб'єктів аграрного сектору є: неефективне ціноутворення, збитковість підприємств, високий рівень постійних витрат, розбалансованість грошових потоків, значний рівень зношеності основних засобів, висока вартість залучення власного та позикового капіталу, низький рівень рентабельності капіталу, неефективна система збуту продукції [6] та ін.

Забезпечення фінансової безпеки суб'єктів аграрного сектору здійснюється здебільшого за рахунок власних коштів, інвестицій та державних дотацій. Важливим аспектом, при цьому є розробка ефективної політики управління грошовими потоками, яка залежить від організації оперативного фінансового планування (створення системи фінансового контролінгу передбачає визначення об'єкта контролінгу та сфери його застосування, розробку системи кількісних стандартів контролю; побудову системи моніторингу фінансових показників; формування системи алгоритмів дій щодо усунення відхилень).

Вчасна ідентифікація загроз фінансовій безпеці, розроблення превентивних заходів щодо їх нейтралізації забезпечить стабільний розвиток суб'єктів аграрного сектору у ринковому середовищі.

Список використаних джерел:

1. Єлістратова Ю. О. Забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських підприємств. *Сталий розвиток економіки*. №2. 2013(19). С. 106-110.
2. Концепція Державної цільової програми розвитку аграрного сектору економіки на період до 2022 р. URL: <https://inlnk.ru/70gDl> (дата звернення: 26.10.2021)
3. Мікуліна М. О. Проблеми адаптації сільського господарства до ринкових механізмів господарювання. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія «Фінанси і кредит», 2001. №2. С. 232-236.
4. Саблук П. Т. Стан і напрями розвитку аграрної реформи. URL: <https://inlnk.ru/Gbz1g> (дата звернення: 26.10.2021).
5. Сіренко Н. М., Мельник О. І. Бюджетно-податкове стимулювання

інноваційного розвитку аграрного сектора економіки. *Економіст*. 2013. №4. С. 28-32.

6. Стащук О.В. Зовнішні та внутрішні загрози фінансової безпеки суб'єктів підприємництва. Збірник наукових праць. Другі читання пам'яті С.І. Юрія (м. Тернопіль, 28 листопада 2016 р.). С. 131-135. URL: <https://goo.su/93UO> (дата звернення: 06.11.2021).

7. Качанівська Ю.І. Економічна безпека сільськогосподарських підприємств. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2015. С. 98-105. URL: <https://goo.su/93UP> (дата звернення: 06.11.2021).

*І.М. Сабій, ст. наук. співробітник
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»*

СУЧАСНІ ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ У СФЕРІ РЕГУЛЮВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН: РИЗИКИ І ЗАГРОЗИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ФОРМ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА СЕЛІ

Протягом 2020-першого півріччя 2021 року Верховною Радою України прийнято цілий ряд законів та зареєстровано законопроекти, які, за твердженням їх авторів, завершать в Україні процес проведення земельної реформи.

Ці закони і законопроекти суттєво впливатимуть на діяльність уже створених одноосібних, фермерських господарств, сімейних ферм, дрібних та середніх сільськогосподарських підприємств та на можливість створення нових, що зумовлює необхідність їх детального вивчення та оцінки їх потенційного впливу у коротко- та середньостроковій перспективі.

За даними Держстату в Україні у 2020 році працювало 62 968 агроформувань, які використовували сільськогосподарські угіддя. Серед них 36 277 сільськогосподарських підприємств, 26 691 фермерське господарство. 184 сільськогосподарських підприємства обробляє більше 10 тисяч гектарів землі [1].

За даними сайту Latifundist.com станом на 1 січня 2021 року 100 найбільших українських агрохолдингів сумарно обробляє 6 020,25 тис га землі, що становить 18,5 % усієї ріллі України [7].

Крім того, за даними Держстату нині господарську діяльність ведуть близько 4 млн. особистих селянських господарств, у т.ч. й ті, які приєднали земельні паї без створення юридичної особи [1].

З огляду на вище наведені цифри оцінювані нами закони та законопроекти матимуть значний вплив на широкі верстви українського суспільства.

Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31 березня 2020 року № 552-IX не допускає набуття права власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення за відплатними договорами у разі відсутності у набувача права власності документів, які підтверджують джерела походження коштів або інших активів, за рахунок яких набувається таке право [5].

Однак, фермерські господарства, фізичні особи - підприємці оподатковуються за ставкою єдиного податку, одноосібники не оподатковуються. Отже, документів, які підтверджують джерела походження коштів у сумах, достатніх для придбання земельних ділянок сільськогосподарського призначення, у них немає.